

**ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
і.м.М.І.ПИРОГОВА**

КАФЕДРА ПСИХІАТРІЇ, НАРКОЛОГІЇ ТА ПСИХОТЕРАПІЇ

ОСНОВИ ПРОФІЛАКТИКИ ЗАЛЕЖНОСТЕЙ

ВИБІРКОВИЙ КУРС

СТАТУС ТА СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

2

- Предмет пропонується до вивчення студентам спеціальності **«Клінічна психологія»**.
- На вивчення навчальної дисципліни відводиться **120 годин, 4 кредити ЄКТС**.
- Курс складається з лекцій, практичних занять та самостійної роботи студентів.
- Програма дисципліни «Основи профілактики залежностей» складає 1 модуль, який у свою чергу поділяється на 18 тем.

Актуальність предмету:

3

- ❖ 247 мільйонів людей у світі хоча б раз вживали незаконні речовини протягом року.
- ❖ 29 мільйонів людей у світі страждають на розлади, викликані зловживанням наркотичних засобів.
- ❖ За рік 12 мільйонів людей вводили собі ін'єкції наркотичних засобів.
- ❖ Близько 14 % тих, хто вводив собі ін'єкції наркотичних засобів, були ВІЛ-позитивними.
- ❖ Близько 52% тих, хто вводив собі ін'єкції наркотичних засобів, були заражені вірусом гепатиту С.

Актуальність предмету:

4

- ❖ Експерти ВООЗ вважають залежну поведінку глобальною проблемою також і через її омолодження та масштабність її поширення.
- ❖ Глобальні наслідки вживання психоактивних речовин є далекосяжними й зокрема включають в себе:
 - ✓ підвищення рівня захворюваності на гепатит та туберкульоз;
 - ✓ втрату продуктивності;
 - ✓ травмування та смертність через ДТП та інші нещасні випадки;
 - ✓ смертність внаслідок передозування;
 - ✓ самогубства;
 - ✓ насильство.

Актуальність предмету:

5

- ❖ Залежна поведінка популяризується та стає стилем життя завдяки рекламі і пропаганді алкоголю та енергетичних напоїв, на які компанії з продажу витрачають величезні кошти, а також інших психоактивних речовин.
- ❖ Так залежність поступово стає стилем життя молоді, що шкодить їм самим, їх близьким, оточуючим, суспільству у цілому.
- ❖ Серед студентської молоді також є багато тих, хто палить, зловживає алкоголем.....
- ❖і не вважає це чимось серйозним!

Після успішного вивчення дисципліни здобувач зможе:

6

- ✓ Класифікувати та аналізувати типову клінічну картину розладів психіки та поведінки внаслідок вживання психоактивних речовин.
- ✓ Скласти план обстеження та аналізувати дані клінікопсихопатологічного, патопсихологічного, лабораторних та інструментальних обстежень при типовому перебігу розладів психіки та поведінки внаслідок вживання психоактивних речовин.
- ✓ Проводити диференційну діагностику та ставити попередній діагноз при типовому перебігу розладів психіки та поведінки внаслідок вживання психоактивних речовин.
- ✓ Демонструвати володіння принципами лікування, реабілітації і профілактики розладів психіки та поведінки внаслідок вживання психоактивних речовин.
- ✓ Надавати екстрену допомогу при невідкладних станах внаслідок вживання психоактивних речовин.

Після успішного вивчення дисципліни здобувач зможе:

7

- ✓ Здійснювати оцінку прогнозу розладів психіки та поведінки внаслідок вживання психоактивних речовин.
- ✓ Пояснити основні нейропсихологічні механізми формування залежності.
- ✓ Обирати адекватні та інформативні методи діагностики, терапії та спеціалізованої профілактики адикцій.
- ✓ Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації.
- ✓ Здійснювати реабілітаційні та профілактичні заходи щодо запобігання формування залежностей.
- ✓ Дотримуватись правил збору анамнезу, заповнювати супровідну документацію щодо осіб з uzалежненнями.

Під час вивчення предмету будуть розглянуті такі основні питання:

8

- Глобальність проблеми адикцій. Класифікація психоактивних речовин. Етіологія та патогенез uzалежнень. Біохімічні та нейрофізіологічні механізми uzалежнень. Мотивації вживання психоактивних речовин.
- Предмет та завдання наркології. Організація наркологічної служби. Правові аспекти наркології. Експертиза в наркології. Загальні закономірності формування залежності при вживанні психоактивних речовин. Вікові, статеві та соціальні особливості вживання психоактивних речовин й залежності від них.
- Адиктивна поведінка, класифікація, закономірності перебігу. Хімічні та нехімічні залежності та їх медико-соціальні наслідки.

Під час вивчення предмету будуть розглянуті такі основні питання:

9

- Поведінкові, психічні та соматоневрологічні розлади при вживанні алкоголю. Закономірності алкоголізації. Клінічна картина алкоголізму, стадії захворювання. Алкогольна деградація особистості. Алкогольний абстинентний синдром та алкогольні психози. Лікування алкоголізму: гостра інтоксикація, абстинентний синдром, залежність, алкогольні психози. Види терапії. Вплив алкоголізму на сім'ю.
- Поведінкові, психічні та соматоневрологічні розлади при вживанні опіоїдів та каннабіоїдів.
- Поведінкові, психічні та соматоневрологічні розлади при вживанні галюціногенів, психостимуляторів.

Під час вивчення предмету будуть розглянуті такі основні питання:

10

- Поведінкові, психічні та соматоневрологічні розлади при вживанні нікотину, кофеїну.
- Поведінкові, психічні та соматоневрологічні розлади при вживанні психотропних препаратів (барбітуратів, транквілізаторів, снодійних, протисудомних та інших засобів).
- Поведінкові, психічні та соматоневрологічні розлади при вживанні летких розчинників та інших/декількох психоактивних речовин.
- Загальні відомості про поширені супутні психічні розлади й хвороби при розладах внаслідок вживання психоактивних речовин (РВВПР).

Під час вивчення предмету будуть розглянуті такі основні питання:

11

- Комплекс заходів для лікування розладів внаслідок вживання психоактивних речовин (РВВПР). Етика фахівців з лікування розладів внаслідок вживання психоактивних речовин (РВВПР).
- Кризове втручання в лікуванні розладів внаслідок вживання психоактивних речовин (РВВПР). Етика фахівців з лікування розладів внаслідок вживання психоактивних речовин (РВВПР).
- Базові навички консультування для фахівців з лікування РВВПР.
- Скринінг, діагностування, оцінювання, планування лікування й документація для фахівців з лікування розладів внаслідок вживання психоактивних речовин (РВВПР).

Під час вивчення предмету будуть розглянуті такі основні питання:

12

- Проведення освідчення на предмет алкогольного сп'яніння.
- Функції ведення окремих клінічних випадків (планування, об'єднання медичних відомостей, моніторинг, інформаційно-просвітницька діяльність, консультування й співпраця).
- Суїцидологія при РВВПАР.
- Основні поняття профілактики наркоманії, токсикоманії та алкоголізму. Різновиди профілактики залежностей.

Методи навчання:

13

- ❖ Мультимедійні презентації.
- ❖ Відеофільми про особливості поведінки осіб з адикціями.
- ❖ Спілкування з тематичними пацієнтами.
- ❖ Усне опитування.
- ❖ Дискусії зі студентами.
- ❖ Письмове тестування.

Основні види навчальних занять:

14

- ❖ ЛЕКЦІЇ;
- ❖ ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ;
- ❖ САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ;
- ❖ КОНСУЛЬТАЦІЇ.

Практичні навички, засвоєні під час навчальних занять:

15

- збір анамнезу у споживачів ПАР,
- фізикального обстеження споживачів різних груп наркотиків;
- проведення освідчення на предмет алкогольного сп'яніння;
- вирішення клінічно-орієнтованих ситуаційних задач, що мають експериментальне та клініко-діагностичне або профілактичне спрямування.

Для поглиблення знань з дисципліни:

16

- Самостійна робота, яка передбачає опрацювання наукової літератури, підготовку творчих завдань.
- Виконання індивідуальної роботи у вигляді написання тематичних есе та підготовки презентацій.

ДО ЗУСТРІЧІ!

ДЯКУЄМО за
ЦІКАВІСТЬ!

